

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobkyně: **S. K.**, narozená dne x
státní příslušností x
bytem v ČR: x

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2021 č. j. OAM-441/LE-BE01-VL16-R3-2019

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 17. 8. 2021 č. j. OAM-441/LE-BE01-VL16-R3-2019 se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále též „zákon o azylu“).
2. Žalobkyně v žalobě namítala, že žalobou napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné, protože žalovaný nedbal rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové č. j. 31 Az 14/2020 – 37 ze dne 16. 3. 2021, kterým bylo zrušeno původní rozhodnutí žalovaného, kdy krajský soud vytkl žalovanému, že řádně nezjistil skutkový stav a nezohlednil ekonomickou situaci

žalobkyně. Dále namítala, že žalovaný nesprávně vyhodnotil její žádost o udělení mezinárodní ochrany jako účelovou. V závěru žaloby obsáhle poukazovala na bezpečnostní situaci na Ukrajině a možnost vnitřního vysídlení.

3. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel oprávněnost námitek uvedených žalobkyní, odkázal na jednotlivé pasáže žalobou napadeného rozhodnutí, které reagují na žalobní námítky. Navrhl, aby soud žalobu pro její nedůvodnost v plném rozsahu zamítl.
4. Soud o věci samé rozhodl bez jednání dle ust. § 51 odst. 1 s. ř. s., jelikož žalobkyně k výzvě soudu ve stanovené dvoutýdenní lhůtě nevyjádřila svůj nesouhlas s takovým projednáním věci a žalovaný výslovně souhlasil s projednáním věci bez jednání.
5. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán [§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále též „s. ř. s.“)], při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s. ř. s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba byla podána důvodně.
6. Ve správním spise se pro danou věc nachází tyto podstatné dokumenty: žádost o udělení mezinárodní ochrany ze dne 4. 10. 2019, informace k žádosti ze dne 15. 10. 2019, protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 19. 11. 2019, zprávy o situaci na Ukrajině (informace OAMP Ukrajina – Situace v zemi, ze dne 25. 4. 2020, informace LANDINFO z 16. 4. 2020, informace OAMP – Ukrajina – Hodnocení Ukrajiny jako bezpečné země původu ze dne 15. 7. 2019, informace MZV ČR č. j. 102763-3/2021-LPTP ze dne 22. 2. 2021), žalobou napadené rozhodnutí č. j. OAM-441/LE-BE01-VL16-R3-2019 ze dne 17. 8. 2021.
7. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně podala dne 4. 10. 2019 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 15. 10. 2019 žalobkyně sdělila, že je ukrajinské národnosti a státní příslušnosti, vyznává pravoslavné křesťanství a nemá žádné politické přesvědčení. Je svobodná a bezdětná. V rámci poskytnutí údajů k žádosti uvedla jako poslední adresu svého bydliště na Ukrajině město x. K průběhu cesty do České republiky sdělila, že z města x odcestovala autobusem do x, následně do x a dále pokračovala do vesnice x. Odtud jela autobusem do Minsku, ze kterého pokračovala do Prahy. Tato cesta probíhala na přelomu let 1999 a 2000. Jako důvod žádosti žalobkyně uvedla válku na Ukrajině a přetrvávající následky nehody v Černobyli.
8. Při pohovoru dne 19. 11. 2019 žalobkyně uvedla, že do České republiky cestovala s platným cestovním dokladem a ročním vízem, cílem cesty bylo získání práce. Pracovní povolení si pro neznalost jazyka nevyřídila, nevěděla ani, kam se obrátit. Proto po celou dobu pobytu pracovala nelegálně, svou totožnost prokazovala falešným pasem. Na dotaz, proč dne 15. 10. 2019 uvedla jako poslední místo trvalého pobytu x, zatímco v policejním protokolu ze dne 3. 10. 2019 sdělila, že místem posledního trvalého pobytu bylo město x, žalobkyně vysvětlila, že v x studovala a měla kamarády, kteří však odcestovali do Polska. V x žili její rodiče a toto město bylo i jejím posledním místem pobytu.
9. V doplňujícím pohovoru ze dne 5. 8. 2020 žalobkyně uvedla, že v x žila 4 roky, a to od roku 1993. Všichni její příbuzní zemřeli, přátelé odcestovali. K otázce na místo oficiálně registrovaného pobytu sdělila, že byla vedena jak v x, tak v x. Před odjezdem do Prahy dle svých slov žila v x, kde pracovala ve školce a studovala.

10. Soud posoudil předmětnou věc následovně:

11. Podle ust. § 12 zákona o azylu *azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.*
12. Podle ust. § 14 zákona o azylu *jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.*
13. Podle ust. § 14a odst. 1 zákona o azylu *doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.*
14. Podle ust. § 14a odst. 2 zákona o azylu *za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.*
15. Žalobkyně namítala, že se žalovaný nezabýval možností vnitřního přesídlení a aktuální situaci na Ukrajině tak, jak mu uložil svým rozsudkem č. j. 31 Az 14/2020 Krajský soud v Hradci Králové. S daným žalobním tvrzením však nelze souhlasit, neboť žalovaný se velice obsáhle věnoval situaci vnitřně přesídlených osob, a to zejména na str. 15 – 16 napadeného rozhodnutí, kdy vycházel z informace norského Centra informací o zemích původu – Ukrajina- Vnitřně vysídlené osoby (LANDINFO) ze dne 16. 4. 2020. Zdejší soud považuje hodnocení provedené žalovaným za dostatečné, individuálně reagující na situaci žalobkyně.
16. Žalobkyně ve své žalobě rovněž brojila proti závěru žalovaného o účelovosti podané žádosti. Námitka žalobkyně proti tomuto závěru žalovaného však není důvodná. V posuzovaném případě lze z napadeného rozhodnutí dovodit, že závěr o účelovosti podané žádosti nebyl sám o sobě důvodem pro neudělení mezinárodní ochrany. Argument účelovosti žádosti o udělení mezinárodní ochrany byl totiž toliko jedním z argumentů pro závěr o neudělení mezinárodní ochrany žalobkyni, vedle dalších důvodů uvedených v napadeném rozhodnutí. Žalovaný také na str. 11 napadeného rozhodnutí zcela srozumitelně vysvětlil, z jakého důvodu žádost žalobkyně považuje za účelovou a soud se s ním v tomto hodnocení zcela shoduje.
17. K ostatním obecným námitkám žalobkyně uvedeným v žalobě ohledně porušení jednotlivých zákonných ustanovení zdejší soud uvádí, že v postupu žalovaného pochybení neshledal. Rozsah odůvodnění napadeného rozhodnutí je odpovídající jeho výroku, přičemž výklad zákona ze strany žalovaného v těchto ohledech soud neshledal chybným. Stejně tak má zdejší soud za to, že žalovaný řádně zjistil stav věci a přihlížel ke všemu, co v průběhu řízení vyšlo najevo.

18. Naproti všemu výše uvedenému však zdejší soud musel při přezkumu napadeného rozhodnutí v souladu s čl. 46 odst. 3 procedurální směrnice a judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 10. 8. 2017, č. j. 1 Azs 194/2017-30, nebo dne 15. 1. 2016, č. j. 5 Azs 20/2015-35) zohlednit okolnosti, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí. Zdejší soud totiž nemohl nevidět, že od 24. 2. 2022 na velké části území Ukrajiny po jejím napadení Ruskou federací probíhá mezinárodní ozbrojený konflikt. V důsledku tohoto konfliktu z Ukrajiny odešly do okolních států milióny uprchlíků a další stále utíkají. Jde o válečný konflikt dvou států, který nemá v Evropě po roce 1945 svým rozsahem, intenzitou bojů a dopadem na dotčené civilní obyvatelstvo obdobu. Přestože žalobkyně na tuto skutečnost výslovně nepoukázala, zdejší soud k ní přihlédl z vlastní iniciativy. Přihlédl přitom k rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2020, č. j. 1 Azs 288/2020-27, bod 22, v němž Nejvyšší správní soud připustil, že mohou nastat určité zcela specifické situace, za nichž by byly soudy ve správním soudnictví povinny přihlédnout i k okolnostem nenamítaným žadatelem o mezinárodní ochranu, a to např. vypuknutí válečného konfliktu na celém území země původu žadatele o mezinárodní ochranu.
19. Zdejší soud má rovněž za to, že v současné době probíhající válečný konflikt na Ukrajině v důsledku jejího napadení Ruskou federací dne 24. 2. 2022 je skutečností dnes již obecně známou (tzv. notoriitou), kterou není třeba dokazovat.
20. Závěry žalovaného o absenci důvodů pro udělení mezinárodní ochrany tak již s ohledem na aktuální situaci v zemi původu žalobkyně zcela neobstojí a skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, bude vyžadovat rozsáhlé doplnění [§ 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], když žalovaný při svém rozhodování vycházel z informací, které nemohly reflektovat současnou situaci v zemi, kde aktuálně probíhá válečný konflikt, který zasahuje celé území Ukrajiny.
21. K tomu zdejší soud odkazuje na četná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ve kterých se Nejvyšší správní soud zabývá aktuální situací na Ukrajině a ve všech aktuální dění na Ukrajině zohlednil (např. rozsudek ze dne 27. 4. 2022, č. j. 7 Azs 357/2021-23, rozsudek ze dne 24. 3. 2022, č. j. 1 Azs 36/2022 – 31, rozsudek ze dne 31. 3. 2022, č. j. 9 Azs 13/2022-32 nebo rozsudek ze dne 17. 5. 2022, č. j. 10 Azs 70/2022-33).
22. Podle zdejšího soudu by tak návrat žalobkyně do země původu v současné době mohl být v rozporu s mezinárodními závazky, konkrétně pak se všeobecně uznávanou zásadou *non-refoulement*.
23. Žalovaný tedy v dalším řízení zohlední změnu bezpečnostní situace, ke které zdejší soud přihlédl, přestože nastala až po vydání napadeného rozhodnutí.
24. Zdejší soud nepředjímá, jak žalovaný žádost žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany posoudí, jakkoli důvodné obavy z vážného ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitrostátního ozbrojeného konfliktu svědčí (při splnění dalších podmínek) udělení doplňkové ochrany podle ust. § 14a ve spojení s ust. § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu.
25. Zdejší soud si je jistě vědom existence prováděcího rozhodnutí Rady EU č. 2022/382, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu čl. 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, a také ust. § 6 odst. 4 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaný invazí vojsk Ruské federace, podle kterého *podá-li cizinec,*

kterému byla udělena dočasná ochrana podle tohoto zákona, žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo je-li v době podání žádosti o dočasnou ochranu podle tohoto zákona vedeno řízení ve věci mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, řízení ve věci mezinárodní ochrany se přerušuje po dobu trvání dočasné ochrany podle tohoto zákona; o tom se učiní záznam do spisu ve věci mezinárodní ochrany. Cizinec není v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nicméně to nemůže nic změnit na závěru soudu, že v současné situaci je nutné přihlédnout k nové bezpečnostní situaci v zemi původu žalobkyně.

26. Soud shledal žalobu důvodnou a podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. napadené rozhodnutí žalovaného pro vady řízení zrušil, neboť skutkový stav, který vzal žalovaný za základ napadeného rozhodnutí, se změnil a nemá v současné době dostatečnou oporu ve správním spisu, čímž by mohlo dojít k porušení zásady non-refoulement. Soud současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž bude žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem, který soud vyslovil v tomto zrušujícím rozsudku.
27. Výrok o nákladech řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s., když žalobkyně byla ve věci úspěšná, avšak žádné prokazatelné náklady řízení jí nevznikly a ani žádné neúčtovala. Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení tak nemá. Z uvedených důvodů soud ve druhém výroku žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 29. listopadu 2022

JUDr. Marcela Rousková v.r.

samosoudkyně